

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO

Tržaška cesta 21, 1000 Ljubljana

T: 01 478 83 30

F: 01 478 83 31

E: gp.mju@gov.si

www.mju.gov.si

Izdajatelj: sigov-ca
Številka certifikata: ac 97 cb d0
Potek veljavnosti: 19.09.2019

Ref. št. dokumenta: 001-3/2016/68
Čas podpisa: 15:05, 29.03.2016
Podpisnik: Boris Koprivnikar

**Predsednik
dr. Milan Brglez**

**Državni zbor Republike Slovenije
Šubičeva ulica 4
1000 Ljubljana**

Številka: 001-3/2016/68
Datum: 25.3.2016

REPUBLIKA SLOVENIJA - DRŽAVNI ZBOR	
Prejeto:	29-03-2016
Šifra:	020-07/16-319/3
Povezava:	020-07/16-3
EPA:	EU:
Sign. zn.:	
Kratica:	

**Zadeva: Odgovor na pisno poslansko vprašanje Tomaža Lisca, poslanca
Državnega zbora Republike Slovenije**
Zveza: Vaš dopis z dne 4.3.2016 pod številko 020-07/16-0319/2

Spoštovani gospod predsednik,

v prilogi vam pošiljam odgovor na pisno poslansko vprašanje, ki ga je na name kot ministra za javno upravo naslovil poslanec Državnega zbora Republike Slovenije Tomaž Lisec v zvezi z ukinjanjem krajevnih uradov upravnih enot.

S spoštovanjem.

Boris Koprivnikar
MINISTER

Priloga:

- odgovor

Poslati:

- Državni zbor RS, Šubičeva 4, Ljubljana

Odgovor ministra za javno upravo na pisno poslansko vprašanje poslanca Tomaža Lisca

Predsednik Državnega zbora, dr. Milan Brglez mi je z dopisom z dne 4.3.2016, številka 020-07/16-319/2, posredoval pisno poslansko vprašanje poslanca Tomaža Lisca v zvezi z ukinjanjem krajevnih uradov upravnih enot.

V nadaljevanju vam posredujem odgovor.

Upravne naloge osnovnega državnega teritorialnega sistema splošne pristojnosti na prvi stopnji se praviloma izvajajo preko upravnih enot, ki zagotavljajo kakovostno in enako raven storitev na območju celotne države. Skupina 58 upravnih enot v upravnem in organizacijskem sistemu državne uprave pomeni temeljno strukturo dekoncentriranega izvajanja upravnih nalog države oziroma resornih ministrstev v skladu z Zakonom o državni upravi¹ in ostalo zakonodajo in predpisi. Tej skupini je potrebno prišteti še krajevne urade, ki kot oblika oz. način dela upravnih enot, delujejo na (danes) 104 – ih lokacijah.

Vse od leta 1995, ko so začele delovati upravne enote, se je organizacija njihovega dela in notranjega ustroja spreminjala. Glede na to, da so krajevni uradi oblika oz. način dela upravnih enot, se jih spremembe v njihovi organizaciji dela zadnjih sedmih let praktično dotikajo in jih spreminjajo na enak način kot notranje organizacijske enote upravnih enot.

Država je preko krajevnih uradov, ko upravnih enot še ni bilo, že v času Jugoslavije izvajala storitve za državljane. Skozi zgodovino se je njihov pomen, organizacija dela, njihov ustroj, vseskozi spreminjal. Spremenjen način življenja ter spremembe v infrastrukturi in mobilnosti so le nekateri od dejavnikov, ki so prispevali k spremenjenemu načinu dela. Upravne enote so po reorganizaciji državne uprave leta 1995 krajevne urade kot način dela obdržale, bili pa so, enako kot pred letom 1995, deležni nenehnih sprememb, tudi ukinjanja.

Dinamika ukinjanja krajevnih uradov je bila skozi celotno obdobje različna. Trend zapiranja se je najbolj dvignil v času finančno gospodarske krize, katere posledice so bile vidne v vseh 58 upravnih enotah. Omejeno je bilo zaposlovanje javnih uslužbencev, zapovedano je bilo varčevanje tako pri stroških dela kot pri materialnih stroških. V tem obdobju so se postavljale pred upravne enote povsem enake zahteve kot do ostalih organov državne uprave, poiskati in zagotavljati so morale dodatne rezerve na kadrovskem, materialnem in finančnem področju.

Do zaprtja oz. prenehanja delovanja krajevnih uradov v obdobju zadnjih 6 let prihaja predvsem zaradi zmanjšanja obsega upravnih nalog, manjšega povpraševanja po upravnih storitvah, kar posredno pomeni, da ni mogoče več zagotavljati ustrezne ravni izvajanja nalog, ki bi bile primerljive z obsegom na sedežih upravnih enot (zaveza izhaja iz veljavnih predpisov oziroma iz določb Pravilnika o merilih za organiziranje krajevnih uradov upravnih enot² (v nadaljevanju: Pravilnik)). Velik delež k zmanjšanju povpraševanja po upravnih storitvah, ki jih krajevni uradi zagotavljajo, nedvoumno prispeva tudi že omenjeni spremenjen način življenja in ukinitvev krajevne pristojnosti za niz upravnih zadev oz. postopkov, kot so npr.: potrjevanje podpor volivcev zahtevi za razpis referendumu, podpor kandidatom za volitve poslancev v DZ RS, poslancev iz RS za volitve v EU parlament in za volitve predsednika republike, vodenje upravnih postopkov vezanih na izdajo osebnih dokumentov, upravne overitve, vpis v register pridelovalcev grozdja in vina, prijava/odjava stalnega in začasnega prebivališča. Krajevni urad z organizacijskim aktom ukine načelnik upravne enote na način, kot ga ustanovi, s soglasjem ministra, pristojnega za javno upravo. V procesu izdaje soglasja ministra se v skladu s Pravilnikom preveri, če krajevni urad ne zagotavlja več razumne in smotne izrabe delovnega časa, ki bi bila primerljiva z opravljanjem nalog na upravni enoti na osnovi pregleda podatkov o številu strank v poročevalnem obdobju, številu rešenih zadev v poročevalnem letu in številu rešenih zadev na dejansko opravljeno uradno uro zaposlenega. Še dodatno se preverijo druga pomembnejša dejstva ter okoliščine kot so: oddaljenosti krajevnega urada od sedeža upravne enote ali drugega krajevnega urada ter v primerjavi s povprečno oddaljenostjo

¹ Zakonom o državni upravi (Uradni list RS, št. 113/05 – uradno prečiščeno besedilo, 89/07 - Odl. US, 126/07 - ZUP-E, 48/09, 8/10 - ZUP-G, 8/12 - ZVRS-F, 21/12 in 47/13)

² Pravilnik o merilih za organiziranje krajevnih uradov upravnih enot (Uradni list RS, št. 114/03)

krajevnih uradov od sedeža, dostopnost sedeža z javnimi prevoznimi sredstvi ter dnevna migracijska gibanja občanov v območne ali regionalne centre.

Kljub temu, da se je število krajevnih uradov v preteklih letih zmanjševalo, je njihovo število še vedno optimalno. To pomeni, da so upravne enote oz. storitve upravnih enot dosegljive vsem krajanom oz. državljanom. Na eno upravno enoto v Sloveniji glede na število krajevnih uradov na dan 31.12.2015 odpadeta 2 krajevna urada. Ta podatek, skupaj z dejstvom, da v Sloveniji deluje 58 upravnih enot, priča o tem, da je standard na področju zagotavljanja upravnih storitev z vidika pokritosti terena precej visok.

Konkretni odgovori na zastavljena vprašanja pa so sledeči.

1. Razlogi za ukinjanje krajevnih uradov so zmanjšano povpraševanje po storitvah, nižje število strank, ki pomeni zmanjšanje izvedenih nalog in s tem neprimerljiv obseg nalog določenih krajevnih uradov z nalogami na upravni enoti.

2. Za vse uporabnike upravnih storitev ukinjenih krajevnih uradov to pomeni, da so jim vse upravne storitve zagotovljene na sedežu upravne enote ali na drugem še obstoječem krajevnem uradu.

3. Odločitve za spremembe, vezane na delovanje krajevnega urada, so v pristojnosti načelnika oz. načelnice upravne enote. Le-ta presoja in se odloča o organizaciji dela na krajevnem uradu, o obsegu uradnih ur, o spremembi nabora nalog, o začasnem ali trajnem zaprtju oz. prenehanju delovanja.

Za ukinitvev krajevnega urada se vodstvo upravne enote vedno odloča po zelo tehtnem in odgovornem razmisleku in zgolj na podlagi dejstev, ki prenehanje njegovega delovanja utemeljujejo. Spoštujejo in upoštevajo se določbe Pravilnika, ki zapovedujejo primerljiv obseg nalog z obsegom na sedežu upravne enote. Če se na podlagi zbranih podatkov ob koncu leta ugotovi, da krajevni urad ne zagotavlja razumne in smotrne izrabe delovnega časa, ki bi bila primerljiva z ustreznim obsegom opravljanja nalog na sedežu upravne enote, se ministru za javno upravo poda predlog za prenehanje delovanja v soglasje.

4. Praviloma so se načelniki upravnih enot o ukinitvi določenega krajevnega urada sestajali, pogovarjali, obveščali in seznanjali predstavnike lokalne skupnosti oziroma občine. V nemalo primerih so se in se načelniki sestajajo in pogovarjajo tudi s predsedniki krajevnih skupnosti.

5. Posledic ne bo, saj se bo overjanje podpisov na obrazcih podpor za zakonodajni referendum izvajalo na sedežu vseh 58 upravnih enot in preostalih krajevnih uradih, ker določene krajevne pristojnosti ni. Upravne enote z eventualno ukinjenimi krajevnimi uradi bodo ustrezno prilagajale število javnih uslužbencev oziroma delovnih mest za overitve, kot je to potekalo do sedaj. Zmanjšanje krajevnih uradov se nadomešča z boljšo organizacijo dela na sedežu upravne enote, z večjim obsegom dela, z omogočanjem pomoči stranki in z večjo možnostjo elektronskega poslovanja ter oddajo elektronske vloge.

Ustaljena in vse bolj aktualna in številčna je elektronska oblika oddaje obrazca vloge za podporo za razpis zakonodajnega referendumu preko enotnega državnega portala e-uprava.

Posebna ureditev velja za volivce v bolnišnicah, domovih za starejše, zavodih za invalide in osebe na prestajanju kazni zapora, ki je urejena preko pooblaščenih oseb zavoda. Bolne in invalide osebe pa o tem, da zaradi utemeljenih zdravstvenih razlogov storitve ne morejo opraviti na sedežu upravne enote, le-te obveščajo v obliki zahteve za obisk. Uslužbenec upravne enote takšno osebo obišče na domu, mora pa biti zahteva podana pravočasno, oziroma vsaj petnajst dni pred iztekom roka za predložitev zahteve.

Iz vseh zapisanih razlogov ukinitvev krajevnega urada nima neposrednega vpliva na sodelovanje ljudi pri upravljanju javnih zadev.

6. Glede ustanovitve pokrajin smo na Ministrstvu za javno upravo pripravili Strategijo razvoja lokalne samouprave v Sloveniji. V njej ugotavljamo, da za zakon, s katerim bi določili njihovo

območje, sedež in ime, ustava zahteva dvotretjinsko večino glasov navzočih poslancev. Zaradi visokega praga soglasja in razdeljenosti političnih interesov v dosedanjih poskusih, politično soglasje o vrsti nalog in številu pokrajin ni bilo doseženo. Tudi rezultat in udeležba na posvetovalnem referendumu, ki ga je izvedel Državni zbor RS v letu 2008, kaže na to, da pokrajine širše v družbi niso bile spoznane kot element decentralizacije oblasti države. Slovenija v absolutnih in relativnih ozirih ni velika država.

Zato mora biti njena upravno-politična struktura prilagojena teritorialnim, družbenim in ekonomskim pogojem. Pokrajina, kot je opredeljena v 143. členu Ustave RS, bi pomenila uvedbo novega upravno-političnega sistema. Vsaka sprememba, tudi uvedba novega upravno-političnega sistema, pa nujno poseže v položaj obstoječih sistemov, saj se vsi sistemi nahajajo na istem teritoriju in nanašajo na iste ljudi. To pomeni, da bi uvedba pokrajin močno posegla v obstoječo teritorialno ureditev državne uprave ter v položaj občin. Vzpostavitev pokrajinske ravni pa bi zahtevala politično in upravno infrastrukturo (voljeni predstaviški organi, pokrajinska uprava) in leta prilagajanj tako državnih institucij kot občin. Zaradi ozemeljske majhnosti in prebivalstvene šibkosti Slovenije bi bila členitev na pokrajine finančni, kadrovski, organizacijski in politični napor, ki bi bil glede na učinke povsem nesorazmeren ukrep. To je v svojem poročilu poudarila tudi Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) v svojem Teritorialnem pregledu za Slovenijo leta 2011.

Kljub temu pa Slovenija regionalno povezovanje potrebuje. Med oblikami medobčinskega sodelovanja je ena od možnih oblik zveza občin. S tem bi ustvarili trdnejše regionalne povezave in utrdili regionalno identiteto, ki bi v prihodnje ob širšem političnem soglasju lahko prerasla v pokrajino. Zato je utemeljeno iskanje možnosti, da se pristojnosti pokrajin, kot jih definira Ustava RS, organizira na regionalnem nivoju v času, ko pokrajin še ni. In to v okviru drugih že obstoječih možnosti, z medobčinskim povezovanjem, posebej na specifičnih področjih kot so: spodbujanje policentričnega razvoja, prostorskega načrtovanja, prometa, umirjanja čezmejnega vpliva večjih mest sosednjih držav in enakopravnega čezmejnega sodelovanja ter učinkovitosti in kakovosti upravljanja javnih storitev. Izvajanje teh nalog bo potrebno okrepiti s posodobitvijo in poenostavitvijo obstoječih oblik medobčinskega sodelovanja ter s premislekom v področnih zakonodajah o bolj zavezujočih oblikah sodelovanja.